

**METODMATERIAL FÖR ATT UPPMÄRKSAMMA
INTERNATIONELLA FLICKDAGEN DEN 11 OKTOBER 2017**

Välkommen till årets aktivitetspaket för scouter som uppmärksammar Internationella flickdagen den 11 oktober 2017!

Scouter är unga människor som gör världen bättre och vårt samhällsengagemang är starkt. Vi är en rörelse som genom utbildning och fredliga metoder uppmärksammar varandra och vår omgivning på orättvisor där vi är och runt om i världen.

Den 11 oktober uppmärksammas Internationella flickdagen av WAGGGS, World Association of Girl Guides and Girl Scouts, som år 2012 deklarerades som temadag av Förenta Nationerna (FN). Det är en dag som belyser flickors mänskliga rättigheter och vikten av att motverka ojämlikheten, diskrimineringen och övergreppen som flickor och kvinnor världen över drabbas av. WAGGGS har varit en del av firandet av internationella flickdagen sedan dagen grundades, bland annat genom att ta fram teman för varje år. De har också bidragit med olika verktyg för att stötta scouter världen över för att fira flickdagen, men också genom att öka medvetandet kring olika frågor som påverkar flickor och stödja det arbete scoutrörelsen gör för att stärka flickors rättigheter i 146 länder över hela världen.

WAGGGS bildades år 1926 och organiserar flickscouter världen över. Organisationens syfte är: "att möjliggöra för flickor och unga kvinnor att utvecklas till sin fulla potential som ansvarsfulla medborgare i världen". WAGGGS har ca 10 miljoner medlemmar, bland annat alla tjejer som är scouter i Sverige.

Fokus och budskap för årets uppmärksammande handlar om rätten till utbildning runt om i världen. Det är ett av FN:s mål för hållbar utveckling. Över 100 miljoner unga människor har inte rätt till grundskoleutbildning, varav cirka 60 procent av dessa personer är flickor och unga kvinnor. Med det här metodmaterialet kan vi i vår lokala scoutverksamhet jobba på att lära oss mer om rätten till utbildning och öka vår förståelse för omvärlden.

Vad är FN:s globala mål för hållbarutveckling?

2015 enades världens ledare om ett antal mål för global hållbarhet. Tack vare målen har regeringar världen över börjat arbeta skapa en mer jämställd, tryggare och mer bättre värld till år 2030.

Det finns 17 globala hållbarhetsmål. Mål nummer fyra handlar om god utbildning till alla. FN har kommit överens om att "säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla". För årets firande av internationella flickdagen är det därför viktigt att förstå denna globala överenskommelse som gjorts för att göra utbildning tillgänglig för alla.

Det finns massor bra material om WAGGGS, Internationella Flickdagen och FNs hållbarhetsmål. Här kommer ett par länkar för dig som vill läsa mer:

- FNs globala hållbarhetsmål: www.globalamalen.se
- WAGGGS arbete och #teamgirl: www.waggs.org/en
- The Malala Fund för utbildning: www.malala.org/girls-education
- SDGs - Inclusive and quality education: www.un.org/sustainabledevelopment/education/
- UNESCO Global Education Monitoring Report: en.unesco.org/gem-report
- Regeringens hemsida om mänskliga rättigheter: manskligarattigheter.se
- Barnkonventionen: unicef.se/barnkonventionen

Ett begrepp som finns med i materialet är "icke-formell utbildning". Det begreppet innefattar all utbildning som sker utanför skolan, exempelvis sådan utbildning som Scouterna utvecklar och erbjuder.

Det här aktivitetspaketet är framtaget av WAGGGS och är förkortat i den svenska versionen. Vill du ta del av hela metodmaterialet, som är på engelska, kan du besöka WAGGGS hemsida: waggs.org/en/what-we-do/day-of-the-girl.

Det finns märken att köpa till det är metodmaterialet på WAGGGS hemsida, de hittar du här; waggs-shop.org/en/products/badges/team-girl-cloth-badge-pack-of-10

FÅ RÄTTIGHETERNA PÅ SIN SIDA

Ålder: Alla

Tidsåtgång: 20 minuter

Målspar kopplade till övningen:

- Kritiskt tänkande
- Aktiv i samhället

Ni behöver:

- Utskrivna bilder (se nedan)
- Papper och pennor, minst en penna per person

→ För yngre grupper:

Det går bra att genomföra denna aktivitet för stora eller små grupper och använda samma utskrivna bilder. Be gruppen tillsammans dela in korten i olika kategorier som "behöver" och "vill ha" genom att använda en korg eller skål. Ni bestämmer sedan gemensamt i gruppen vilka saker som ska hamna i vilken kategori.

1. Be deltagarna rita två kolumner på sitt papper. En kolumn är för "behöver" och en för "vill ha".
2. Titta på de utskrivna bilderna en och en och be varje deltagare bestämma i vilken kolumn varje sak passar in.
3. Be deltagarna prata två och två och jämföra sina listor.
4. Diskutera era listor i helgrupp. Har alla samma saker på listan för "behöver"?
5. Dela in deltagarna i mindre grupper. De ska nu skriva en tredje lista som börjar med "alla har rätt till..." Sedan lägger gruppen till de saker som de tycker alla borde ha rätt till. Uppmuntra dem till att använda sakerna de lagt på listan för "behöver".
6. Berätta för gruppen om FN:s deklaration av de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen och konventionen om avskaffande av diskriminering av kvinnor. Be dem, om möjligt, titta över vilka delar av de olika konventionerna som handlar om utbildning.

Förklara att FN och andra internationella organisationer har haft liknande diskussioner och övningar som scouterna just haft om vad människor behöver för att leva och överleva. Det är dokument som skapats för att skydda allas rättigheter, överallt. Notera att artikel 26 i de mänskliga rättigheterna handlar om just rätten till utbildning.

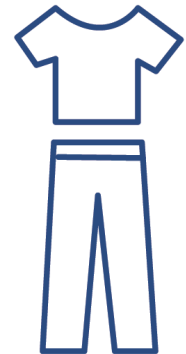
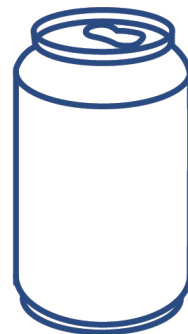
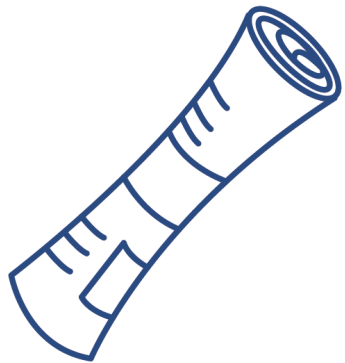
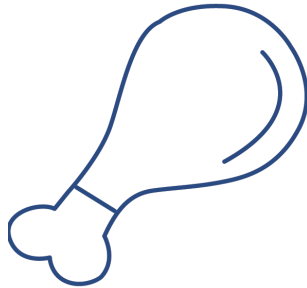
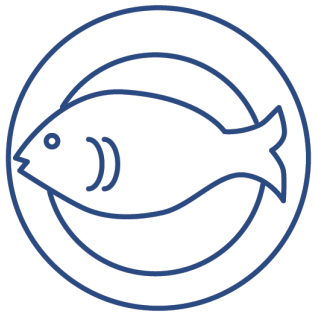
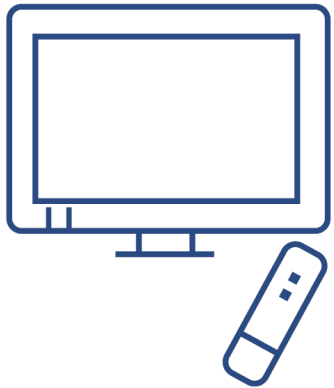

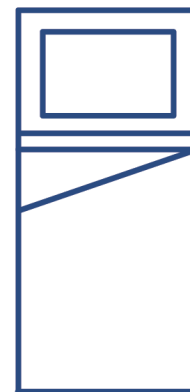
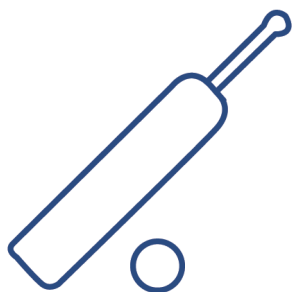
Rätten till utbildning är skyddad genom:

- The Universal Declaration of Human Rights: eycb.coe.int/comasito/chapter_6/1.html
- The Convention on the Rights of the Child: unicef.org/rightsite/files/uncrcchildfriendlylanguage.pdf
- Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women: unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2016/cedaw-for-youth.pdf?vs=657

Bilder till övningen:

- TV
  - Fisk på tallrik
  - Kött
  - Familj
  - Sötsaker
  - Lek
  - Skor
  - Eld
  - Säng
  - Husdjur
  - Trädgård
  - Böcker och tidningar
  - Rent vatten
  - Läsk
  - Kläder
  - Bröd
  - Telefon
  - Medicin
  - Skola
  - Internettillgång
-

2. HITTA OCH FÖRSTÅ HINDREN

ALTERNATIV 1: RIVA BARRIÄRERNA

Ålder: Alla

Tidsåtgång: Cirka 30 minuter

Målspar kopplade till övningen:

- Förståelse för omvärlden
- Fantasi och kreativa uttryck

Ni behöver:

- Kartonger
- Tomma burkar eller papperslappar
- Kritor och färgpennor

→ För yngre grupper kan ledaren be deltagarna rita symbolen och sedan berätta om varje hinder för hela gruppen.

Denna aktivitet ger insikt i vad som kan hindra en flicka från att gå i skolan. Det är ett bra sätt att inleda samtal kring varför flickor inte har möjlighet att få 12 års gratis, trygg och kvalitativ utbildning.

1. Dela in deltagarna i grupper om fem-sex personer. Varje grupp får sedan en bit kartong, papper eller tomma burkar – välj det som är enklast att få tag på. Be varje grupp titta igenom listan över hinder och deras symboler. Be varje grupp välja fem hinder som de tillsammans vill fokusera på.

Notera: läs igenom listan med hinder och välj vilka som är lämpliga att använda för din grupp.

2. Använd era saker (oavsett om det är papper, burkar eller kartonger) och be deltagarna rita symbolerna för varje hinder. Till exempel: rita en vattenkran om de valt "inget rent vatten eller toalatter". Varje liten grupp delar sedan med sig till den stora gruppen och berättar om vilka hinder de valt och vad de vet om dem – diskutera hur dessa hinder skulle kunna hindra en flicka från att få utbildning.
3. Ställ upp era saker på en linje eller bygg ett torn. Låt sedan varje deltagare rulla eller kasta en boll för att få ner hindren. Varje gång ett hinder välts ner ber du som leder gruppen om ett exempel på eller information om hindret i fråga.

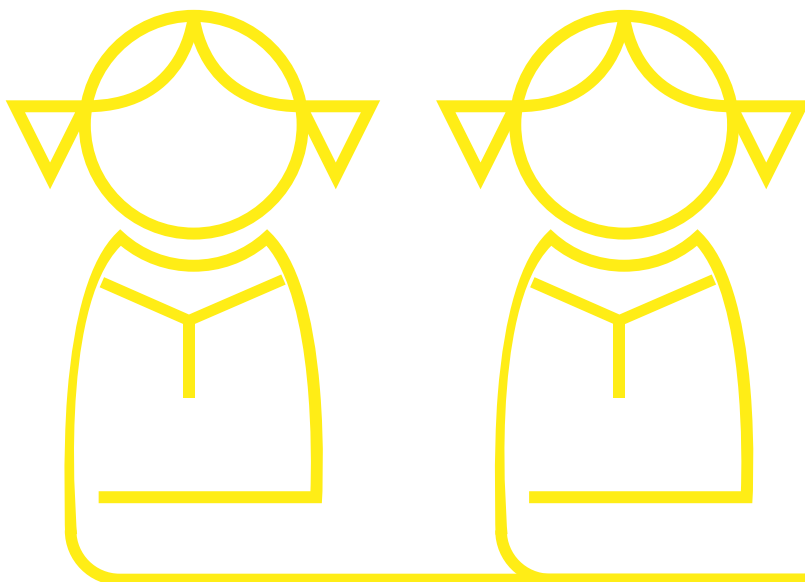

För varje hinder kan du till exempel fråga:

- Varför är detta ett hinder, tror du?
- Var hittar vi detta hinder?

För äldre deltagare:

- Varför finns detta hinder i vissa delar av världen, men inte andra?
- Hur kan vi övervinna hindret?

Hinder:

- Trakasserier på skolan
- Våld mot flickor i skolan
- Dålig självkänsla och kroppsjälvkänsla som leder till att flickor inte deltar i undervisningen
- Inga separata toaletter för flickor vilket gör att de hamnar i en utsatt situation
- Inga toaletter eller tillgång rent vatten
- Mobbning online och/eller i verkliga livet
- Landminor och soldater på väg till skolan
- Skolan kostar för mycket
- Föräldrar bestämmer att pojkarna får gå i skolan istället för flickorna
- Tillgänglighet för barn med funktionsnedsättningar
- Skolan ligger för långt bort och det finns ingen buss
- Giftermål vid ung ålder
- Flickor måste tjäna pengar till familjen
- Hushållssysslor
- Det finns inga lärare

**TRAKASSERIER
PÅ SKOLAN**

**VÅLD MOT
FLICKOR I
SKOLAN**

**DÅLIG SJÄLVKÄNSLA
OCH KROPPSKÄNSLA
SOM LEDER TILL ATT
FLICKOR INTE DELTAR**

**INGA SEPARATA
TOALETTER FÖR
FLICKOR VILKET GÖR
ATT DE HAMNAR I EN
UTSATT SITUATION**

**ONLINE-
MOBBNING
OCH/ELLER I
VERKLIGA LIVET**

**INGA TOALETTER
ELLER TILLGÅNG
TILL RENT
VATTEN**

**LANDMINOR
OCH SOLDATER
PÅ VÄG TILL
SKOLAN**

**SKOLAN KOSTAR
FÖR MYCKET**

**FÖRÄLDRAR
BESTÄMMER ATT
POJKARNA FÅR GÅ
I SKOLAN ISTÄLLET
FÖR FLICKORNA**

**TILLGÄNGLIGHET
FÖR BARN MED
FUNKTIONS-
NEDSÄTTNINGAR**

**GIFTERMÅL VID
UNG ÅLDER**

**FLICKOR MÅSTE
TJÄNA PENGAR
TILL FAMILJEN**

**SKOLAN LIGGER
FÖR LÅNGT
BORT OCH DET
FINNS INGEN
BUSS**

**HUSHÅLLS-
SYSSLOR**

**DET FINNS
INGA LÄRARE**

ALTERNATIV 2: VÄGEN TILL UTBILDNING

icke-formell utbildning är ett fantastiskt sätt att lära sig nya kunskaper, få ökat självförtroende och samtidigt ha roligt. På så sätt kan icke-formell utbildning hjälpa till att motverka de hinder som flickor möter när de ska ta del av undervisning, utan att behöva ta sig till ett klassrum. Genom teambuilding-aktiviteter kan vi bygga starka relationer, utveckla vårt ledarskap och lära oss nya sätt att motverka hinder till utbildning.

Ålder: Alla

Tidsåtgång: Cirka 30 minuter

Målspar kopplade till övningen:

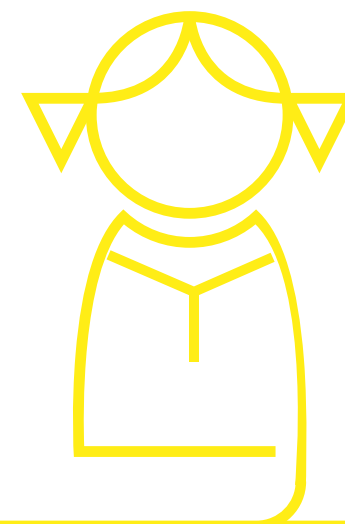
- Aktiv i gruppen
- Förståelse för omvärlden

Ni behöver:

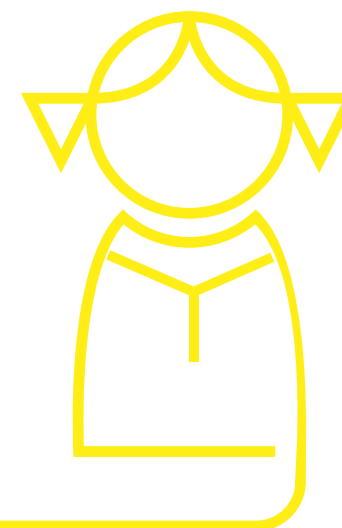
- Kritor, pinnar eller tejp för att skapa en stig/väg
- En sak för varje patrull
- Tärningar eller pappersbitar
- Utskriven spelplan (frivilligt)

Denna aktivitet är en "gör-det-själv"-övning som hjälper patrullen att skapa sin egen väg till 12 års avgiftsfri, trygg och kvalitativ utbildning. Målet är att ta sig till spelets sista ruta – att ta examen och avsluta sin skolgång.

1. Rita en stig eller väg med 24 rutor på marken, i gruset, sanden eller jorden, genom att använda pinnarna. Är du på asfalt kan du istället använda gatukritor eller tejpa upp vägen på golvet inomhus.
2. Dela in er i patruller. Patrullerna turas om att slå tärningen – om ni inte har någon tärning kan ni istället skriva siffrorna 1-6 på papperslappar och lägga i en skål eller hatt och dra från dem. Varje patrull får välja en sak som representerar deras team, t.ex. en sten, en boll eller kanske en patrullmaskot om de har en sådan. De flyttar sedan sin sak samma antal steg som de slagit med tärningen.
3. När en patrull hamnar på en ruta ska ledaren läsa instruktionen för rutan. När patrullen slutfört uppgiften är det nästa patrulls tur. Målet är att nå sista rutan på vägen.
4. Om du vill kan du skriva ut en PDF-version av spelplanen. Du hittar den på WAGGGS hemsida: . Då kan patrullerna spela själva istället för mot varandra i patrullen.

1. START: er första skoldag. Kom på ett rop som handlar om hur glada ni är över att få gå i skolan.
2. Det går lite långsamt för er i skolan. Stå över ett slag.
3. Det är samling i skolans aula och alla på skolan är där för att lyssna. Sjung en sång.
4. Äntligen helg! Ni behöver inte gå till skolan. Stå kvar.
5. Lärarna strejkar. Stanna där ni är till nästa omgång.
6. Ni har varit duktiga i skolan – gå tre steg framåt.
7. Biologilektion: Säg 20 olika frukter. Om ni inte kan komma på 20, gå tillbaka tre steg. Om ni kommer på 20 får ni istället gå två steg framåt.
8. Ni är hemma och hjälper era föräldrar. Stå över ett slag.
9. Sommarlov! Ni behöver inte gå till skolan. Stå kvar.
10. Er lärare förklarar saker väldigt noga och bra – gå framåt två steg
11. Mattektion! Ni räknar från 1 till 50 men du måste hoppa över alla tal som innehåller 7 (7, 17, 27, 37, 47) och varje nummer som finns i sjuaus gångertabell (7, 14, 21, 28, 35, 42, 49). Om ni inte klarar det får du ta två steg tillbaka.
12. Ni bor i ett land där killar anses vara viktigare än tjejer. Gå ett steg framåt för varje kille i ditt lag eller patrull, gå tillbaka ett steg för varje tjej.
13. Äntligen helg! Ni behöver inte gå till skolan. Stå kvar.
14. Svenskalektion: Berätta en kort historia tillsammans, men varje person kan bara säga ett ord åt gången. Första personen säger ett ord, person nummer två fyller på med ett ord som går bra ihop med det första och så vidare. Tillsammans skapar ni en mening. Om ni klarar det får du ta två steg framåt.
15. Krig bryter ut i ert land. Skolan stänger – stå över ett slag.
16. Studiedag och skolan är stängd. Stå kvar.
17. Det är hård konkurrens i skolan. Spela sten, sax, påse med nästa lag. Om ni vinner kan du fortsätta spela. Om de andra vinner får de fortsätta spela och ni står kvar på samma ställe.
18. Geografiklektion! Nämn sju länder som börjar på bokstaven B. Om ni lyckas får du slå igen, annars gå tillbaka två steg.
19. Röd dag! Ni behöver inte gå till skolan. Stå kvar.
20. Språklektion: Säg hej på minst fem olika språk. Om ni lyckas får ni gå två steg fram, annars stannar du där du är.
21. Ett syskon blir sjuk så ni måste stanna hemma och ta hand om hen. Stå över ett slag.
22. Förberedelse för slutprov. Om ni klarar att vara helt tyst och inte prata med någon annan tills nästa gång det är er tur får ni gå två steg framåt och slutföra din utbildning. Om ni misslyckas får ni gå fyra steg tillbaka.
23. Ni vill följa med på skolutflykt men har inga pengar. En annan spelare kan donera sin tur att spela till dig – om någon ger er sin tur att spela får ni ta ett steg framåt. Om inte får ni stanna där du är.
24. SLUT: Ni har tagit examen och slutar i skolan! Grattis!

3. GÅ FRÅN ORD TILL HANDLING

Ålder: Alla

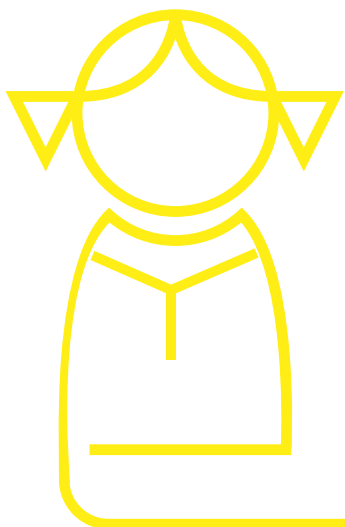
Tidsåtgång: Cirka 25 minuter

Målspar kopplade till övningen:

- Förståelse för omvärlden
- Egna värderingar

Ni behöver:

- Beskrivningar av personer/rollfigurer.

Skriv ut beskrivningarna nedan.

1. Dela in gruppen i patruller på cirka fyra-sex personer och ge varje grupp ett kort eller papper med en beskrivning av en av rollfigurerna. Be dem komma på ett namn på sin karaktär och fundera över hur många syskon personen har, vad hans föräldrar jobbar med, vilka fritidsaktiviteter och fritidssysselsättningar personen har och så vidare.
2. Ge varje grupp en situation från listan nedan som gäller deras rollfigur. Varje grupp ska sedan spela upp en kort teaterpjäs om hur de ska riva ner hindret i situationen som deras rollfigur ställs inför.
3. När varje grupp har fått spela upp sin pjäs, prata om vilka lösningar de kommit fram till. Vad var lösningen? Vad kan man göra för att lösningen ska bli verklighet? Vem behöver hjälpa dig för att du ska kunna förverkliga lösningen?

Rollfigurer:

1. Du kommer från en fattig familj. Du har precis tillräckligt med pengar för att få ett mål mat om dagen. Du behöver hjälpa din mamma regelbundet för att tjäna pengar.
2. Du kommer från en konservativ familj. Det är förbjudet för dig att leka eller utföra aktiviteter med personer av ett annat kön.
3. Du sitter i rullstol men du har inte pengar för att tillgängliggöra din omgivning, tex köra bil eller ramper mm.
4. Du kommer från en lantbruksfamilj. Varje gång det är skördetid måste du hjälpa till på fälten. Du är en väldigt duktig elev i skolan.
5. Du råkade ut för en olycka och har svårt att gå. På grund av detta tror lärarna att du också har en psykisk funktionsnedsättning
6. Du har svårt att hänga med på lektionerna. Du behöver att någon förklarar mer för dig. Ingen hemma hjälper dig med läxorna.
7. Du har en stor familj och spenderar mycket tid åt att ta hand om dina yngre syskon efter skolan. Du försöker verkligen i skolan men dina föräldrar är väldigt upptagna.

Situationer

- Skolan ligger 25 kilometer från ditt hus och det finns ingen buss.
- Rollfigur 1, 3 eller 7
  - Militären har satt upp en vägsärr på väg till din skola.
- Rollfigur 4, 5 eller 7
  - Läraren ber dig använda en dator och internet för att göra dina läxor.
- Rollfigur 1,3 eller 4
  - Du är för blyg för att prata när läraren frågar dig en fråga.
- Rollfigur 5 eller 6
  - Någon på skolan kommenterar saker om dig och säger saker som de kommer göra mot dig. Du tycker inte om det.
- Rollfigur 3 eller 6
  - Det finns inga toaletter för bara flickor på skolan.
- Rollfigur 2
  - Din familj säger att du måste överge ditt hem väldigt plötsligt. Det är konflikter i området du bor.
- Rollfigur 1, 4 eller 5
-

NATURVETENSKAPLIG UTSTÄLLNING

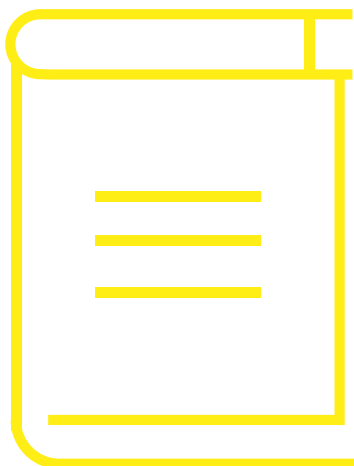
Flickor är ofta underrepresenterade i naturvetenskapliga ämnen, då de anses vara "killämnena". Utmana den fördomen genom att göra en naturvetenskaplig utställning!

Målspar kopplade till övningen:

- Problemlösning
- Egna värderingar

Ni behöver:

- Olika material beroende på experiment. Se nedan.

1. Välj ett kul experiment eller teknisk övning. Ni kan leta på internet eller använda idéerna nedan.
2. Förbered ett experiment och bjud in folk från ert närområde för att se på er utställning. Alla ska få möjlighet att testa aktiviteten.

Ni kan be en lärare från er skola komma och hålla i utställningen. Eller så kan ni hålla utställningen på skolan och bjuda in andra att komma och titta.

Roliga experiment:

Olja och vatten

Vissa ämnen går inte att blanda. Häll lite hushållsfärg i vatten och tillsätt lite matolja i en glasburk med lock. Skaka och se vad som händer. Oljan och vattnet vill inte blanda sig. När du testat detta, prova att hälla i lite diskmedel i burken och se vad som händer. Oljan kommer nu blandas med vattnet. Det är så det går till när diskmedlet gör rent smutsiga grytor och tallrikar, diskmedlet tar med fett från maten ner i vattnet och bort från tallrikarna.

Statisk elektricitet

Vi kan skapa statisk elektricitet genom att gnugga olika material mot varandra. Till exempel: Blås upp en ballong och knyt ihop den. Gnugga ballongen mot en ulltröja eller tygbit. Håll ballongen mot ditt hår och se vad som händer. Håret kommer dras till ballongen. Du kan också testa att sätta ballongen på väggen när den är fylld av statisk elektricitet.

Smaka eller lukta?

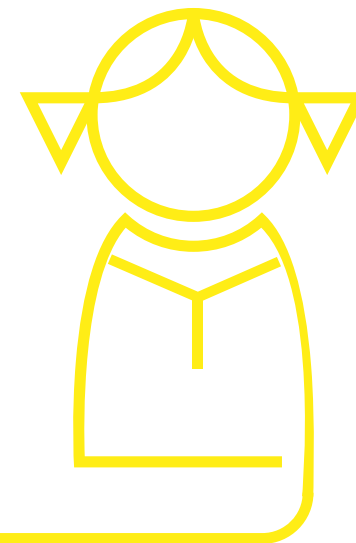
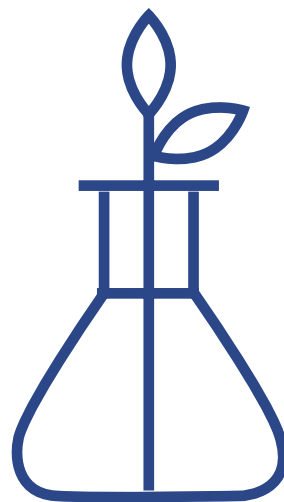
Skala ett äpple och en potatis och skär dem i lika stora bitar. Välj någon från gruppen som får gissa vilken bit som är potatis och vilken som är äpple (du som visar experimentet behöver veta vilken bit som är vilken). Be personen hålla för näsan och smaka samt gissa. Kom ihåg att de inte får lukta på biten innan de äter den. Det är nästan helt omöjligt att veta vilket som är vilket och känna skillnad. Detta visar hur viktigt det är att "smaka" med näsan!

Se plantan växa

Fyll ett glas med jord. Lägg i ett frö (pumpafrö, ärt, bön, eller liknande) nära kanten så du kan se rötterna växa. Se till att jorden är fuktig men inte för blöt! Se hur fröet börjar växa. Du kan experimentera med olika mängder vatten, ljus och näring för att se hur det påverkar plantan.

Varmt är snabbt, kallt är långsamt

Molekylerna i varm vätska är snabbare än de i kall vätska. Ta ett glas med varmt vatten (inte kokande) och ett glas med kallt vatten. Häll samma mängd vatten i båda glasen. Häll försiktigt i lite hushållsfärg i glasen och se vad som händer. Färgen kommer fördela och sprida sig snabbare i det varma vattnet än i det kalla. Detta visar hur snabbt molekylerna rör sig

 Scouterna